

عنوان مقاله:

بررسی تقابل حقیقت و واقعیت در تاریخ بیهقی بر مبنای تحلیل گفتمان

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای نوین ادبی، دوره 44، شماره 2 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

فردین حسین پناهی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه کردستان

خلاصه مقاله:

گفتمان یا گفتمان های جامعه عصر ابوالفضل بیهقی با امکانات گسترده زبانی (گفتار و نوشتار) و غیرزبانی (زمینه ها و عوامل اعتقادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و...) تاثیر همه جانبه ای بر افکار، اعمال و سخنان شخصیت های حاضر در تاریخ بیهقی داشته اند. ابوالفضل بیهقی با وجود آن که راوی رویدادهای آن دوره است، یکی از افراد حاضر در گفتمان تاریخ بیهقی است و افکار و سخنانش تحت تاثیر گفتمان های آن دوره بوده است. دقت در افکار و سخنان بیهقی در نگرش به حاکمیت غزنویان و شخص سلطان، نشان می دهد در کلام او دوگانگی وجود دارد. در این مقاله، برای تبیین نقش بیهقی در گفتمان تاریخ بیهقی، با محوریت وجود دوگانگی در سخنان بیهقی، تقابل حقیقت و واقعیت در کلام بیهقی و وجود این تقابل در نگرش او به حکومت و شاه بررسی می شود. در این بررسی، نحوه استفاده بیهقی از ایدیولوژی در مشروعیت بخشی به حاکمیت غزنوی و نقش ذهن خودآگاه و ناخودآگاه او در نگرش به شاه و منصب او تحلیل می شود. نتایج این بررسی نشان می دهد دوگانگی در کلام بیهقی ناشی از فراخوانی و تاثیرپذیری او از جانب دو گفتمان متضاد است.

کلمات کلیدی:

تاریخ بیهقی، ابوالفضل بیهقی، گفتمان، ایدیولوژی، مشروعیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/631148>

